

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtistopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Priprave za vojsko.

Iz Rumunije se poroča za gotovo, da je Rusija z rumunsko vlado in železnico uže dogovor sklenila, da sme 240.000 mož čez Rumunijo v Bulgarijo prepeljati. Rumunska vojska se tudi zbira na turške meji in bode z rusko vred operirala.

Tudi Grška se pripravlja. V seji grške zbornice 18. t. m. je ministerski predsednik predložil postavo o obligatoričnej vojni dolžnosti, o sklicanju vojske 60.000 mož in o privoljenji kredita za 50 milijonov iz davkov, 10 milijonov pa posojila za nakup orožja.

Srbija ima uže veliko, izurjeno, po ruskih prostovoljcih na tisoče pomnoženo vojsko na nogah, o katerej se vsak dan pričakuje močna ofenziva.

Črnagora zmagonosno uže vojuje proti dvakrat močnejšim sovražnikom.

Tako je Turčija okolo in okolo obdajena s sovražniki. Uže ti mali štirje zadostujejo za njo, ker niti dveh malih samih nij bila zmogla ukotiti v štirih mesecih.

Sedaj pa pristopa še velika Rusija s svojimi neizcrpljivimi pripomočki v delo, in svet, posebno Slovanom sovražni svet, se trese in blišči se mu pred slovansko zarjo ki vzhaja, zdaj sicer krvavo, ali iz krvi je vselej izrastala svoboda!

Mej onimi, ki se silno jeze nad tem, da prihaja, kar priti mora, v prvej vrsti so Angleži. Strah jih je, zato ne vedo kaj bi. Včeraj so njih glasila v enej sapi Bismarka na pomaganje klicala, v drugej pa rotala se, da bodo Angleži z vsemi močmi ustavljali se razbitju Turčije.

Denes pak uže čitamo zopet telegram, da „Times“ pravijo: „Samo nevarnosti za Turčijo ne bodo pospeševale angleških priprav za

vse slučaje. Parlament in narod anglečanski neče vojske za podpiranje Turčije; bila bi kazni vredna neumnost za Turčijo žrtvovati krvi in denarjev.“

Torej čez noč se je ohladila anglečanska hrabrost za Turke. Ker vidijo, da so sami ostali, strah jih je pred vojsko z Rusom, kateri ima — kakor smo tu spredaj razložili, dovolj malih zaveznikov, da razruši Turčijo tudi v boji z Anglijo.

Dobro znamenje je, da dunajska nemška Turkinja „N. Fr. Pr.“ obupno piše v zadnjem prvem članku takole: „Zdaj plameni žar velikansko visoko in se neustavljivo širi. V vzhodu našega svetovnega dela slišimo uže jezdece iz skrivnega razodenja (apokalipse) proti nam dirjati. Vojska in smrt, kuga in straja — terjajo vstop in nestrpljivo kopitajo njih konji po tleh. Ali bode še mogoče grozne tovariše odbiti?“ — No malo drugače je reč pač, a zanimivo je, da se slovanožerni Turkinja stvari v tem svitu vidijo.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Belgrada se „Pol. Corr.“ piše, da general Černjajev misli kmalu zdaj ofenzivo nasproti Turkom prevzeti. Razen mnogih Rusov, ki so prišli, poslal mu je srbski vojni minister zopet 4 brigade, 4 eskadroni in 3 baterije pomoči.

Iz Paračina se 18. t. m. brzojavlja: Denes se na vseh krajih ob Timoku bojuje. Srbi pod polkovnikom Medvedovskim so s tremi brigadami od Planince in Zubnice, pod grofom Kellerjem od Kopita in Ostrelja, pod majorjem Ostojičem od Vražogrnca proti Zajčaru udarili in so opoludne bili uže pri Kraljevi, pol ure od Zajčara, katero mesto Srbi upajo do večera vzeti.

Uradni srbski telegram javlja: 12. t. m.

so marširali trije turški bataljoni proti Ravnej gori in Smiljevcu. General Novoselov je Turke podil z enim delom ibarske armade po hudem boji od sedmih zjutraj do pol treh po polu dne; artilerija se je posebno odlikovala.

Na levem bregu Morave je pod poveljstvom podpolkovnika Andrejeva moravska armada pri Trikladenci Turke v beg zapodila in 127 sovražnikov ujela; tudi je posedla vasi Koplenico in Nikolovac. 10. oktobra pa so Hausmanovi in Pavlovičevi oddelki po šesturnem boji pri Šabcu vzeli turške pozicije in so Turke, ki so veliko izgubili, zapodili.

V Albaniji je pred nekoliko dnevi začela se vstaja. Cel turšk bataljon je iz Larise odrinil proti vstalom vasem Klokota in Kurti ob enem pa iz Janine trije bataljoni. Pravijo, da so se vstaši umeknili v gore pred regularnimi vojaki.

Poseben nemir Turkom dela zdaj donavski vilajet. Ne rumunski regimenti, ki stoje pred granico, nego, kaj ti regimenti pomenijo, to Turkom strah dela. Povsodi ob Donavi se delajo šance, po katerih se nastavljajo topovi. — V temu vilajetu živi okolu 18.000 Tatarov in kakih 30.000 Čerkezov. Ta dva priseljena elementa bi dala kakih 15.000 mož za orožje. A Tatari težko da bi hoteli v boj, Čerkezi pa tem rajši, a pri teh se spet vlada boji prevelikih zverstev. Čerkeze hote dakle poslati na kavkazsko mejo, ob Donavi pa hoté malo krotkejše Kurde nastaviti. Te dni prideti dve diviziji iz Carigrada, ki se bosti dislocirali okolo Tulče in Lom Palanke. Te bodo sprednja garda večje armade. Pravijo, če nastane velika vojska, bo sultan sam prevzel poveljstvo nad celo armado. Turki baje hote dokazati, da v resnici niso še tako za nič, kakor se o njih govori.

Kistek.

Pavla.

(Poslovenil F. H. Radoljski.)

VII.

(Dalje.)

S kratka; znano bilo jej je vse! Kdor je hotel o razmerah svojega bližnjega kaj izvedeti, šel je k njej, in se vrnil zadovoljnega obraza domov.

Mejutem, ko mirno srka svoj hlapec čaj in hvali izvrstni sušenec, reče:

„No, gospa polkovnikinja, vsaj uže veste, da imamo ob kratkem novo zaročitev.“

„Mislite li Karolino Svednovo, gospa majorkinja?“

„Ne; a možno, da Vam častnik radi pomankanja časa nij naznanil. A bila sem prav isti dan tod, ko je deklico snubil.“

„Kojega pak mislite?“ vpraša polkovnikinja, in njena lica žare.

„No, koga družega, nego častnika Strleta in Pavlo Linekovo. Mislila sem, da vam je uže sam naznanil, ker je tačas od Linekovih najprej k vam hitel.“

„Gotovo niste dobro podučena, gospa majorkinja,“ pravi polkovnikinja z ostrim glasom in opazuje svojo blede, kipu podobno hčer.

„O, to pak ne,“ odgovori majorkinja žaljena, „kajti bila sem baš tačas pri Linekovih. Ravno smo se lotili čaja, ko vstopita častnik in oskrbnik. Mej petjem Emerencije, slišala sem častnika Pavli na uho šepetati: Moja draga, strije tvoj je najino poroko za dve leti oddalil.“

„Narobe ste slišali,“ zavrne jo živahno polkovnikinja.

„O ne! imam, hvala bogu, dvoje izvrstnih

ušes, vrh tega sem pak še oskrbnika vprašala, kaj namerava častnik.“

„No, kaj vam je gospod Linek na to odgovoril?“ vpraša jeze temna rudečim obrazom polkovnikinja.

„Dejal je, da je častnik Pavlo snubil.“

„Stvar je dokončana, če ne bo Pavla nasprotovala.“

„Kar sigurno ne bode,“ oglasi se gospodična Emerencija, „kajti Pavla mi je skrivno zaupala, ka jej častnik dopade, in se bosta prej ko mogoče zaročila.“

„No, vsaj se je dosti trudila, da ga je ujela v svoje zanjke,“ pravi Malvina Stalova, dekle neznate starosti, koje si je pak še lepoto in mladost svojilo. Hudo pak je zavidala vse lepe in ljubeznive deklice, katere so se možile. Sama pak je hrepenela po mladih in starih snubačih, ter se tolikrat zaljubila, da bi ne bila mogla vse one sešteti, koje je se

Poziv

odbor, ki se je ustanovil v Belgradu v pomoč unesrečenim Slovanom na jugu pod predsedstvom metropolita Mihaila, se glasi:

Bratje! Razen one bede, ki jo vojna neposredno prouzučuje, je v jugoiztoku Evrope takraj Donave in Save še neka večja — taka, da jo srečna in naobražena Evropa jedva pojmi z vsemi njenimi strahotami, in to je, da barbarične horde Muzelmanov ne vojskujejo samo proti armadam vojujočih držav, nego da vsled svojih zverinskih nagonov in prirojenih divjih običajev — vse z nogami teptajo, kar je trud, pridnost in pravost višje rodov vstvarila v namen občega blagostanja, da vse to razdirajo, onečastujejo, palijo in požigajo, uničujejo z ognjem in mečem. Kako bedno in turobno je položeno rodov, sirot in dela nezmožnih, ki nimajo strehe, ni kruha ni obleke, ki daleč okoli domačega ognjišča okolo tavajo, in ki so, iskaje po brlogih in cestah zavetja in sigurnosti, viharju in dežju, mrazu in gladi, boleznim in smrti izpostavljeni.

V tako strašnem položeni je zdaj eden del našega naroda, ki se je pred turško povodenjo iz jugovzhodnih okrajev Srbije in Bosnije, stare Srbije in Bulgarije v Srbijo zatekel, da tukaj dobo bratovska varstva proti barbaričnem zlotincem. Ti nesrečneži tudi dozdej niso brez vsake podpore svoje zlej osodi popolnem prepuščeni ostali; iz mnogih srbskih in slovanskih okolic, kakor tudi iz družih, prišla jim je podpora. A vse to je veliko premajheno v primeri z velikostjo nesreče in bede, katera je zadela nedolžne žrtve turške oholosti in barbarizma turškega.

Iz teh razlogov in pod temi odnosi je v Belgradu odbor sestopil se, katerega delovanje in namen je posebna naredba vladna odločila.

Ta odbor ima nalog, da nabira mile darove za nesrečne rodovine in za dela nezmožne, da prejema poročila kje prebivajo in o velikosti njihove nesreče, in da končno išče sredstev in potov, da dobodo kolikor mogoče kmalo pomoči, da se rešijo gotove pogibelji. Najmanjše in največje mile darove, naj si bodo denar ali druge rabljive reči, kakor hrana, obleka itd. se sprejemlje s priznanjem in hvaležnostjo. Naj vsakdo, komur je mogoče, od svojih vsakdanjih potreb za ta namen kaj žrtvuje in stiskani in bedni, katerih, otc, bratje in sinovi se bore za najsvetejša člo-

vojo ljubeznijo osrečila. A vse bilo je brezuspešno, kajti pravi snubitelj se le nij oglašil. Zdaj bila je v onej starosti, v lkojej bi go-spica, katera se moži, rajše umrla, nego leta svoja razodela.

„Sicer pak se ume,“ pristavi še Malvina zaničljivo, „da Pavla bi vse svoje življenje ne dobila moža, ko ne bi imela denarja, kar veliko pomankljivost prikrije. Ona nij lepa, ne dobra, niti ljubezniva.“

„Motite se gospodična Stalova,“ reče Julika nenaravno mirno; „Pavla Linekova nij samo lepa, temveč tudi dobra in ljubezniva deklica, katera bi dobila moža, ko bi bila še tako revna. Sicer pa mislim, da Alfred denarja ne snubi.“

„No, milijonar, da bi bogastvo zaničeval tudi nij,“ odgovori Malvina strupeno ter vzdigne ponosno glavo.

Polkovnikinja ne reče ničesar.

veška in narodna prava, bodo v tem našli tolažilo in bodo dobrotnike blagodarili.

Vsak donesek, naj bode kakoršen hoče, naj se pod naslovom odborovega predsednika visokočestitega belgradskega nadbiskupa in srbskega metropolita pošlje. Ob enem se slavna uredništva, katerim so mari trpljenja kristijanov na vztoku, prosijo, naj ta poziv ponatisnejo.

V Belgradu 20. sept. 1876.

Predsednik odborov:

Nadbiskup belgradski, srbski metropolit
Mihail.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. oktobra.

V državnem zboru, ki se je večeraj odprl, predložil je finančni minister proračun za leto 1877. Deficit je velik, 26 milijonov! Predložil je osnovo posavo o nekih premembah direktnega davka. Potem je bila na vrsti slovanskih poslancev interpelacija ali misli Avstrija ravnati se v vnanji politiki po željah in simpatijah avstrijskih Slovanov, ki jih je v monarhiji mej vsemi narodi največ. O tem važnem predmetu hočemo še govoriti v našem listu.

Na Dunaji in v Parizu je bil te dni glas razširen, da bode grof *Andrassy* odstopil od ministerstva vnanjih zadev. Večkrat je bilo uže kaj tako veselega slišati, a žalibog, da se dozdej nij hotelo izpolniti.

Dunajski demokratični poslanec Kronawetter je govoril svojim volilcem 18. t. m. On je rekel, (kakor iz „N. Fr. Pr.“ posnemljemo): Da je zavod delegacij le Ogrom na korist, temu nise delegacije krive nego naše ljudsko zastopstvo. Zakaj se zlo pri njegovej korenini ne prime, zakaj se ne spremeni volilni red. Na Ogerskem ima vsak Slovak, ki nema nič nego patent za havzirati in vsak človek, ki le nekoliko davka plačuje, volilno pravico, a pri nas ne, — dejal je K.

Vnanje države.

Ruski carjevič naslednik pojde iz Livadije na Dunaj, v Berlin in London, da na teh dvorih razloži namere ruske v orientalnem vprašanji in pokusi doseči zložno postopanje. Tako poroča „Nord Allg. Zt.“ iz Peterburga.

Iz *Peterburga* se javlja 19. oktobra Lord Loftus, angleški poslanik, je šel v Livadijo k carju. Iz tega nekateri še zadnje upanje zajemljejo, da bode mogoče kako angleško-rusko sporazumljenje.

Iz *Carigrada* se javlja, da je porta zdaj celo na to pripravljena, kar je onidan odbila, namreč sprejeti angleške predloge kratkega premirja. Ali najbrž bode se reklo od strani ruskega in jugoslovanskega naroda: prekasno!

„Znamenito pak je vendar, da častnik tu ki je čisto domač, nij ničesar povedal,“ pravi majorkinja in preži na polkovnikinjo.

„Nij me bilo doma, ko nas je Alfred prošlo sredo pohodil,“ odgovori ta in preide na drug razgovor.

Po večerji se gostje poslove.

Mati in hči ostali ste sami.

„Julika ne ti, nego on se je razprl,“ ogovori polkovnikinja svojo hčer.

Julika trpela je neizrekljivo ter se, da bi se kazala mirna mej tem, ko jej je bolest neusmiljeno srce trgala, tako nenaravno trudila, da so jo zdaj moči zapustile. Mater prime za roko, in jo tako britko pogleda, da se ta stresne.

„Prosim vas mati,“ jeclja Julika, „ne besedice več o tem! Jaz — jaz — jaz ne morem — — —“

Nemški državni zbor je sklican na 30. oktobra. Pričakuje se, da bode v prestolnem govoru natančneje naznanjeno stališče nemško-pruske politike nasproti orientalnemu vprašanju.

Dopisi.

Iz Gorice 17. okt. [Izv. dop.] Na skrajnej meji Slovenije bivajoče nas Slovence čaka važno opravilo deželnih volitev, katere se imajo 29. t. m. pričeti. Kot zvesti sinovi majke Slave sprevideli smo, da le v jedinstvi moremo sijajno zmagati, ter smo se zjediniili v društvo „Sloga,“ katero je 16. t. m. sklicalo občen zbor. Tega zbora udeležilo se je blizo 120 udov, — naj več volilnih mož. — Odbor je skupščini predlagal kandidate za deželno poslanstvo, katere je po vsestranskem preudarku vestno mogel za prevažni narodni posel priporočati.

Naprvo bila je razprava o kandidatih za goriško okolico, za katero je odbor naposled priporočal gg. dr. Josip Tonklija in Franca Povšeta, učitelja kmetijstva. Te debate so se udeležili gg. dr. Gabrijelčič, Fr. Vidic in dr. A. Rojec. Prvi je govoril o delovanji omenjenih kandidatov, poudarjaje zasluge Tonklijeve za slovensko uradovanje v deželnem zboru in odboru; drugi govornik je naglašal važnost volitev in priporočal resnično složno postopanje; tretji je pa našteval važne stvari, katere morejo silno veliko pomagati našemu kmetijskemu stanu. Ko oba kandidata obljubita, da bosta vsikdar skrbela za narodno reč pol smislih „Sloge“, sprejmeta se oba kandidata soglasno. — Za kraj Sežanski (Kras) se predlagata kandidata gg. Viktor Dolenc, urednik „Soče,“ katerega je koprivska občina enoglasno imenovala za častnega občinarja, in Fr. Mohorčič, posestnik na gorenjem Krasu. Po kratkej razpravi, v katerej se poudarjajo zasluge prvega kandidata za narodno stvar in njegove znanosti v kupčijijskeji stroki, drugemu kandidatu pa pripozna odločen naroden značaj in pravo domoljubje, soglasno se sprejmeta i ta dva kandidata.

Za Tolminski okraj se postavi g. A. Gorjup sodski svetovalec, dosedanji deželni odbornik, ki je obljubil vedno potegovati se za narodne pravice; in kot drugi kandidat vsem goriškem Slovincem po mnogoletnem delovanju v deželnem zboru dobro znani značajni g. Pagliaruzzi, posestnik v Kobaridu.

Za trge: Tolmin, Kobarid, Bovec, Kanal in Ajdovščina se postavi kandidat g. dr. Josip

Več Julika ne more. Roki pritisne na prsi in omahne.

Polkovkinja vjame svojo hčer in jo pelje na zofo. Poslali so po zdravnika. —

Dan pozneje sedela je Julika zopet ble da in videzno mirna na svojem navadnem prostoru in šivala. Niti besedice nij polkovnikinja o Alfredu omenila. Dozdevalo se jej je, da tudi ona čuti rano, kojo je vsekaj častnik njenej hčeri. Trudila se je svojo hčer preveriti, da ljubezen njena je vedno ista in je neomejena,

VIII.

Nekoliko dni pozneje vidimo zvečer gospo Linekovo in Pavlo pri mizi sedeti in šivati. Albin pak ležal je na zofi in mirno pušil smodko.

„Če vidim žensko, posebno Pavlo, kadar šiva, vselej se spominjam šivalnega stroja,“ pravi Albin. „Ves človek, če smemo ženske

Jakopič, ki je dosedaj bil deželni poslanec in se izkazal narodnega moža.

Za slovensko veliko posestvo, katero voliti tri poslance, se je odločno izbral le prvi kandidat, mož čistega, iskrenega rodoljubnega značaja, g. dr. A. R. Rojec.

Ker se niso zborniki mogli zjediniti za druga dva kandidata, se ti proglasijo kasneje.

Videli smo navdušenost in res složno mišljenje vseh navzočih narodnih mož. Prav zaradi tega se tudi nadajamo sigurno zmago narodnih kandidatov pri volitvah v vseh volilnih skupščinah. Izdajica pa bode, kdor se odcepi od ogromne narodne večine, in zaradi posebnih (?) uzrokov hoče delati razpor. Narod slovenski na Goriškem potrebuje jedinstvo in pravih delavskih, za narodni prospek vnetih poslancev. — Izid volitve naznanim po brzojavu „Slov. Narod.“ (Pa vendar bi prej prosili še dopolnjeno kandidatno listino, in še kakov dopis; stvar je vendar važna dovolj in naš jedini slovenski dnevnik bi rad kaj več poročal. V tem je izrečena naša prošnja do odbora „Sloge.“ Urd.)

Iz Istre 17. okt. [Izv. dop.] Naša isterska mladež, ta in onkraj Učke je mnogoletnim trdom na toliko probudila isterskega seljaka, da je mogla sporočiti v „Obzoru“ in „Primorcu“: Istra hoče slaviti 800 letnico kralja vseh Hrvatov. Ko sem to doznal, bil sem ves neumen samega veselja; mislil sem si namreč: No to bode vendar zopet enkrat „gaudium“ v tej tužnji Istri, ko bomo slavili „kralja vseh Hrvatov“ — kakor zagrebška vseučilišna mladež pravi: kralja Koroške, Štajerske, Kranjske, Hrvatske, Primorja, Istre, Dalmacije, Slavonije, Hercegovine, Bosne in Črnogore — glej. Hrvatski dom — in proliivanje zanj črno krv — vinske loze to se razume. Srbi sicer proliivajo ljudsko krv, ki je dražja; no niso pametni, treba, da gredo v Zagreb učiti se tako treba domovino braniti.

Pričakoval sem tedaj vsak dan glase: Kje da bode najbolje, da bi tudi jaz po možnosti pripomogel. No vse zastonj, kar nič nisem mogel doznati.

„Post festum“ vendar sem doznal, da so tam nekje preko Učke igrali tarok, no da je bil pagat tako strašno nesrečen, da ga je vselej kdo vjel, kadar je bil napovedan. In ker so ta slučaj nekateri politično tolmačili nij bilo pravega „gaudiuma“ ter so se nezadovoljni razšli. Prav jeza me je lomila, ko se mi je moja nada tako grdo izjalovila, pre-

mišljal sem noč in dan kaj bi bilo temu uzrok, in naposled sem se domislil, da 800 let niso mačkine solze, a denašnji Hrvati ne Zvonimirovi, da je bilo to samo, pesniška misel, in da so Istrani sprevideli, da je „slep kdor se s petjem ukvarja,“ da ga mraz tare in druge nadloge stiskajo in da so morda odločili drugače bolj praktično proslaviti Zvonimira, namreč z izborom narodnih zastopnikov, kakor jim je „Slov. Narod“ nasvetoval. Nekoliko potolažen, čakam to veselje, misleč si: no to bode lepo! Pozvedujem tu in tam, kedaj da bode počel volilni bor — no nič pa zopet nič. Izbori so bili razpisani a oni list, ki v Istri najbolj zahaja „Naša Sloga,“ je podučevala Istrane — o turške veri! „Turci i njihova vera“ to je članek! In ko so bile volitve izbornikov končane potem stoprav je začela „Naša Sloga“ navduševati za „braču“ — gasiti hišo, ko je uže zgorela.

Meni se je vse to čudno zdelo; no mislil sem si: ti ljudje domorodci po zraku letajo in zato ne vide, kaj se na zemlji godi; ali pozneje sem zvedel, da so bili ogoljufani od necega narodnega zastopnika, ki svetnike dela; ta jim je namreč rekel: da bodo volitve še le o božiču“. (Vendar vse zavedne Slovane v Istri živo opominjamo, da v zadnji čas zdaj še storé kar se dá, vsaj nekaj. Uredn.)

Iz Dunaja 17. oktobra [Izv. dop.] Politični obzor Evrope je temnejši kot je bil kedaj. Srbi so Turkom na šestmesečno premirje uže odgovorili s kategoričnim ne. Rusija smatra turški predlog za hinavstvo, proračunjeno zato, da bi se v trenutku rešila iz zadrege. Turčija prepisuje za svoje premirje Srbom uvete, a sama se čuti brez pogojev napram Jugoslovonom. Srbi bi se v tem času niti geniti ne smeli, a turškemu fanatizmu bi bila za časa premirja vrata na stežaj odprta. Slovanska kri prelita na jugu bila bi zastonj tekla. Turčija nikjer ne obeta izpolniti pogojev, ki so se jej stavili od zjedinjene evropske diplomacije. Vsa Rusija je razjarena na turške insinacije in to tem bolj, ker je dokaj jasno, da je Turčija z onim šestmesečnim premirjem le Angležem ustreči hotela, da bi se Rusiji na ta način zopet vrigel krepelj pod noge. Kakor se izjavljajo ruski časniki, ki imajo tikoma orientalnega vprašanja dosta več časnikarske svobode kot naši slovanski v Avstriji, je srd in gujev zoper Turke in Angleže v Rusiji vedno v

naraščaji. Antagonizem mej Rusko in Angleško more jedino v konkretnem načinu vojske imeti svoje zadostenje. Ako zadenejo angleške tipalnice v konstelaciji drugih evropskih kontinentalnih držav na ugodna tla, stopila bode Anglija javno s svojimi silami za Turčijo proti naši slovanski Rusiji. Kakor imate te dve državi v Aziji svoje meje, kjer jedna drugej nasproti stojite z devizo: Do sem in ne dalje, tako imate tudi v Evropi svoje meje, za kojih odločitev ne bode tako kmalu konca. Anglija je uže računila na Nemško, a Nemčija se izjavlja, da se v vprašanji turškega šestmesečnega premirja popolnem z Rusijo strinja. Tako poroča oficijozna stara „Presse“. Anglija se grozi, da bode, kakor hitro ruske armade prestopijo na kojem god delu svoje meje, odjadrale s svojim brodovjem iz Bezike pred Carigrad, ali celo v Črno morje. A tudi Angleži se boje zime na morji. Zato bi šestmesečno premirje Angleške bilo tako ustrezalo kot Turčiji. A ruska diplomacija je za vse slučaje se preskrbela. Rumunija je na vsak način na strani Rusije. Obljubilo se jej je naslov kraljestva, in morebiti še teritorialnega razširjenja. Italija je z Rusijo; prva se organizira kot bi imela čez mesec uže v vojno stopiti. Laško brodovje se pomnožuje in popravlja; imelo bi morebiti ali celo za gotovo nalog zoper angleško brodovje, ki ima jadrati po srednjezemskem morji v črno. In to bi bilo dosti velika zapreka za angleško brodovje. Italija bi zato dobila najbrž Malto, in kdo vé kaj še.

Kralj grški, ki se sedaj na Dunaji bavi, je baje zelo resen, in vprašan o orientu, izjavil se je dovolj ozbiljno. Dogodki na balkanskem poluotoku premenili so položaj Grške v zelo resnega. Grški narod zahteva od vlade, da se mora oborožiti za vsakojake slučaje. Ker je Rumunska 80 tisoč mož mobilizirala, ne more Grška z 12 tisoč mož shajati, timveč mora vse vojaške moči organizirati. Akoravno je Grška mirnega značaja, vendar se ne more tudi od Grške zahtevati nezmožnosti. In to zadnje je baje grški kralj visocim političnim osobam s posebnim poudarkom izjavil. In Grška more le proti Turčiji biti — in potem takem z Rusijo. Nemčija in Francoska ostaneji neutralni. In kako se ima Avstrija vesti, ste uže poročali. Akoravno nismo za vse pogoje neutralni, vendar se smatra tudi v višjih krogih, da bi bila največa sramota za nas, da bi katoliška in većinoma slo-

mej človeštvo šteti, podoben je mehaničnej lelki, ali kakovem avtomatu.“

„In ko tebe vidim, mislim le na stroj za prebavljenje,“ reče Pavla smije se; „kaj ti, družega ne delaš, nego ješ, kadiš, ali pak bedastočiš. Enak si vrabcu, ki ne seje in ne žanje, a ipak živi.“

„Kako, Albin si uže zopet izvlekel svojo trditev, kakor da bi ne bile ženske tudi ljudje? Menim, da bi bilo lepše, ko bi molčal o tej stvari, kadar je tvoja mati navzoča,“ zavrne ga gospa Linekova.

„Dve na enega, to je preveč; a vendar se hočem rešiti,“ odgovori Albin šaljiv. „Najprej moram opomniti, da uže Aristotel nij hotel žensk onemu rodu prištevati, kakor moža ter je resno stavil vprašanje, če ženske tudi zaslužijo ime človeka.“

„Se ve da, ti pak tudi tako misliš, kakor ona grška starinja?“ vpraša ga Pavla.

„Imenujem le znano avtoriteto,“ odgo-

vori Albin s smehom, „ter pustim svoje mnénje na stran. Kar pa zadene Pavline primere o vrabcu, mislim, da bi pristojala bolj tvojemu angeljskemu Alfredu in vsej vojaščini sploh. Ti gospodje lovijo bogata dekleta, enako vrabcu, koji lovi črviče. Mi učenjaki podobni smo skrbnim živalim, katere si nabirajo hrano za zimo.“

„Da, ti vsaj dosta nabiraš,“ smeji se Pavla ironično.

„Ljubi Albin, prav vstrežeš mi, če nehaš častnika napadati,“ kara ga gospa Linekova.

„Oj, kako sročen je ta častnik, ki je priljubljen starim in mladim! Molčati hočem in misliti na njegove — medvede.“

Zdajci se odpro duri in v sobo vstopiti naša spoštovana majorkinja s hčerjo Malvino.

Albin jo pozdravi in v eni sapi Malvini toliko dobrikanj na uho šepče, da je bila gotova njegova iskrene ljubezni. Domišljevala si je uže, kako bo lepa z vencem v črnih

kodrih, in njeno srce jelo je veselja poskakovati, ko si je mislila, da bo ipak one sreče deležna, po kojoj je vse življenje zastonj hrepenela. — Majorkinja pričela je kakor navadno, svoje novice razkladati, in Malvina trudila se mlade in lepe deklice očrniti.

„Sinoči zvečer bila sem pri polkovnikinji Denovej,“ prične majorkinja, „in veruj mi, ljuba Linek, da častnik Strle o svojej snubitvi za Pavlo niti besedice nij omenil? Starka je postala, kot bi jo mrtvoud zadel, ko sem jej stvar razložila.“

„Da,“ oglasi se Malvina, „in Julika je obledela in roka se jej je pri šivanju tresla, akopram se v svojej ošabnosti nij hotela izdati. Hudo moralo jej je ipak biti, ker so kmalu potem, ko smo mi odišli po zdravnikova poslali.“

„Kdo ti je pak to pravil Malvina?“ vpraša jo majorkinja zavzeta, da hči več ve nego ona.

(Dalje prih.)

vanska naša država pretakala svojo kri za mohamedansko Turčijo zoper slovanske kristijane, ki se hoté osvoboditi izpod turškega jarma.

O ruskej vladi se javlja, da stoji na Rubikonu in da ga bode morala prekoračiti. Car misli v kratkem izdati proglas na svoj narod. Vseobči položaj se je torej do najskrajne meje poostril.

Domače stvari.

— („Der dumme Kerl von Laibach“) ki se tudi „Laibacher Tagblatt“ imenuje, piše v četrtek pod naslovom „Nationale Sehnsucht“, da mi slovenski časniki zlasti „Sl. Nar.“ ne moremo pričakati dneva, ob katerem bode ruski scepter vladal po Slovenskem, da od Rusije pričakujemo samostalnosti Slovanov, tudi kranjskih itd. Kedaj smo to rekli ali pisali? Ali ne veš, butelj, da nas še za drugo konfiscirajo, pa nas ne bi za tako veleizdajo? Če pa nismo tega nikdar rekli, nikdar pisali, potem je „Tagblattovo“ pisanje grda perfidija in zlobna lažna denunciacija, name-ravana, to se ve da, le za one, ki slovanskih listov ne beró in potlej mislijo, da res bog ve kaj pisati smemo. Prej je bil „Tagblatt“ ne-umno uredovan, a zdaj presega uže vse.

— (Podpora ljudskim šolam.) Štajerska hranilnica je lani sklenila, da bode skozi 10 let po 6000 gold. štajerskim šolskim občinam podarjevala v ta namen, da si bodo lažje zidale nove šole. Letos je 6000 gold. v zneskih po 200 gold. do 800 gold. v ome-njeni namen uže darovala.

— (Koroški deželni glavar) grof Goess je svoje mesto odložil.

— (Kasiran) je bil v sredo tukaj po-ročnik S. domačega polka, ker je naredil 12,000 gld. dolga. Žalostno je bilo videti kako je v navzočnosti veliko častnikov oddajal poljsko vez, sabljo in čako. Degradiran je za in-fanterista in obsojen na osem mesecev bri-gadnega zapora. Bil je nekdanj v geografičnem institutu in je zelo nadarjen.

— (Samoumor.) V noči od 19. na 20. t. m. se je ustrelil računski narednik 20. kom-panije ljubljanskega polka, Ševček z imenom. Uzroki temu so, kakor se govori, pomote v računih.

— (Vinogradnikom) kateri nemško čitajo, moramo priporočiti „Weinbau Kalender für 1877“, ki ga je izdal sloveči vinstvenik in urednik „Weinlaube“ baron Babo iz Klo-sterneuburga.

— (Čudna prikazen.) Iz Goriške oko-lice se „Sl.“ piše: Nij davno, kar se je nekaj prav neuganjivo čudnega v občini P., katera sluje zavoljo napredka v sadjereji, pretekli mesec dogodilo. Od neke hiše Z. so poslali vrečico turšice v mlin. Ko napravijo iz te moke znano polento in potem pogačo, je bilo vse v redu; a ko zmesijo iz iste moke zvečer zopet polento in potem pogačo, je postala polenta in pogača nepoužitna, rudečkaste barve kakor s peskom vsa namešana. Zopet so po-skusili iz iste moke isto jed napraviti, a zo-pet prejšnja prikazen; tudi drugim sosedom

so jo dali poskušati a zopet ista prikazen, rudečkaste barve, nepoužitna in peščenega okusa je bila obojna jed. Ostalo moko so po-slali v preiskavo kmetiški šoli v Gorico. Izid te preiskave mi nij še znan. O priliki ko iz-vem, vam priobčim vspeh.

— (Slovenska knjiga za trgovce z lesom in ogljem) pod naslovom: „Ka-zala za določanje telesnine okroglega, obtesa-nega i rezanega lesa, potem oglarskih kop“, je ravno kar izdalo koroško gozdarsko dru-štvo v Celovcu. Ta knjiga, izdelana v pisarni gozdarskega nadzorništva Hüttenberskega dru-štva za pridelovanje železnih tvarin v Celovcu ima namen, našim slovenskim trgovcem z le-som pripomoči k izvrševanju računov, pri le-sotrštvu potrebnih. Pregled te knjige nas je prepričal, da je v resnici jako koristna, in da vsacemu, kateri se s kupovanjem ali prodaj-anjem lesa peča (metrične) mere izračunjene tabele, kažejo telesnino v kubikmetrih razno-vrstnega kupčijskega lesa. Všeč bode gotovo tudi kazalo za določanje telesnine oglarskih kop. Knjigi je dodan natančni poduk, kako da se tabele rabijo in na kak način da se stoječe oglarske kope merijo. Ker do sedaj jednake knjige v slovenskem jeziku nismo še imeli, je Slovencem koroško gozdarsko dru-štvo z izdajo te knjige gotovo ustreglo. Mi priporočujemo tedaj to knjigo našim lesotr-govcem? cena knjige, obsegajoče 108 strani, je zme: 1 iztis, velja samo 80 kr. V Ljub-ljani je knjiga na prodaj pri c. kr. kmetij-skej družbi.

Poslano.

Odgovor na „poslano“ v 118. šte. „Slovenca“.

V poslednjem svojem „poslanem“ sem uže po-vedal, da se ne bom glede stvari same v nikakoršno polemiko več spuščal, posebno ne, ko vem iz lastne skušnje, da večina delničarjev postopanje likvidacijskega odbora res tako sodi, kakor zasluži. — Dožan sem le na netaktni osebni napad likvid. odbora odgovoriti naslednje:

Ravnatelj Treuenstein me je 1872. ali 1873. leta (natančno se več ne spominjam) nagovarjal, naj bi prestopil k banki „Slovenji“ in mi je poslal tudi od ranjcega dr. Coste sopodpisan pismen poziv. Jaz pa na vse to — največ zavoljo osob, ki so takrat pri „Sloveniji“ na krmilu bile — niti odgo-voril nijsem.

Laž je pa, da bi bil jaz kedaj pri „Slo-veniji“ službe prosil. Kdor karjiero mojo pri banki „Slaviji“ pozna, vedel bo takoj, da mi službe nikdar in nikjer prositi nij treba bilo. — Pač sem ko se je lanskó leto nekaj časa zdelo, da si „Slo-venija“ vendar le utegne pomagati, in jej je celo „Slov Narod“ prijazen postal, pisal konfidencialno pismo tedanjemu, osobno mi znanemu predsedniku, v katerem sem ga vprašal, če bi mi ne svetoval, da se „Sloveniji“ oferiram. Nikdo mi tega zameril ne bode, ako pomisli, da sem na tujem bival, ter o vsem našem narodnem prizadevanju, tedaj tudi o zavodih, ki so se narodne imenovali najboljšo mnenje imel, ker nijsem natančno poznal napak, ki so se v njihova opravilstva vrniti utegnile.

Ako je moje privatno pismo izročeno bilo „Sloveniji“, storilo se je to gotovo proti mojej volji; vendar se mi pa tega sramovati nikakor nij potreba; konstatiram tule, da „Slovenija“ od mene nij prejela nikakoršne prošnje za službo in je dotična trditev likvid. odbora gori uže s pravim izrazom imenovana.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1876.

Iv. Hribar.

(Poslano.) Mej človeškimi pomanjkljeji, ki so o prilikah lahko jako nevarni, in se pri malih in velikih čestokrat nahajajo, so posebno važne **poke v dolenjem životu** (kilavost). Izvrstno in jako vspešno sredstvo, pa popolno neškodljivo proti temu je **podtrebušna maža od Bog. Sturzeneggerja** Herisau, kanton Appenzell, Švica.

Javna zahvala.

Tukajšnji posestnik, deželni poslanec in ud c. kr. okr. šol. sveta gosp. Adlf Obreza, je blago-dušno daroval okrajnej učiteljskej bukvarnici logaškej v Cerknici knjižak (omaro za knjige, za kateri ve-likodušni dar mu bukvarnični odbor v svojem in v imenu svojih kolegov najiskrenejšo zahvalo izreka. V Cerknici 17. oktobra 1876.

Zdravko Žvagen,
načelnik buk. odbora.

Dunajska borza 20. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld.	60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	60
1860 drž. posojilo	108	25
Akcije narodne banke	800	—
Kreditne akcije	145	70
London	124	75
Napol.	9	98
C. k. cekini	5	94
Srebro	105	—

Preselitev.

Pisarna glavnega opravištv
„Peštanske zavarovalne družbe“
je zdaj
v zvezdi, poleg nunske cerkve,
hišna št. 14, II. nadstropje.
Franc Drenik.
(321—3)

Štev. 5041.

(328—2)

Razglas

za 1 deželno ustanovo in za 4 plačujoče učence na deželnej vino- in sadjerejskej šoli na Slapu poleg Vipave.

Na deželnej vino- in sadjerejskej šoli v Slapu poleg Vipave z dveletnim podukom iz-praznjena je za prihodnje šolsko leto, ki se pričinja 1. novembra, 1 deželna ustanova v letnem znesku 120 gld. Pravico do te usta-nove imajo ubogi sinovi kranjskih kmetoval-cev, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja, in ki so z dobrim vspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Ustanova se ne izplača na roko, ampak dotični dobi zato hrano, stanovanje in poduk v šoli.

Dalje so izpraznjena 4 mesta za plaču-joče učence, kateri plačujejo po 120 gld. na leto za hrano in stanovanje, in po 20 gld. na leto šolnine.

Prošnjiki za ustanovo in za mesta plaču-jočih učencev naj lastnoročno, slovensko pisane prošnje do

30. oktobra l. 1876

če mogoče osobno, izroče vodstvu deželne vino-in sadjerejske šole v Slapu.

Prošnjam je dodati rojstveni list, ter spri-čevalo o čvrstem zdravju, lepem vedenju, ter o ljudske šoli. Prošnjiki za ustanovo pred-ložiti morajo tudi ubožni list, prošnji za pla-čujoča mesta pa primeren protopis vzdrževanja (Unterhaltsrevers).

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani 14. oktobra 1876.

Karmelitanski melisovec

iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—29)

Gabriel Piccoli,

lekarnju na dunajski cesti v Ljubljani.

Podtrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem neškodljiva mast za kilove ali pretrgane od **Bogom. Sturzeneggerja** v **Herisau** (Švica). Mnoga spričevala in zahvalna pisma se prilagajo navodu. Razpošilja se v piskerčih po 3 gld. 20 kr. a. v. po **B. Sturzeneggerju** samem, ali pa po deželnej lekarni g. **E. Bir-schitzu** v Ljubljani.

(329—1)

19. oktobra:

Pri **Slonu**: Spiller iz Štajerja.
Pri **Slonu**: Vehovec iz Rake. — Kraus iz Dunaja. — Dvornik iz Mozirja. — Petrič iz Reke.
Pri **Slonu**: Zukerman iz Dunaja. — Hausner iz Maribora. — Oblak iz Dunaja. — Ehrenreich iz Ponoviča. — Oplatek iz Dunaja.
Pri **bavarskem dvoru**: Polak iz Dunaja.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.